

Záměr na vyhlášení zvláště chráněného území

Přírodní památka Mědník

Název zvláště chráněného území
Mědník

Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území
přírodní památka – dále jen PP

Předměty ochrany a jejich popis

Mozaika nelesních historickou těžbou podmíněných stanovišť acidofilních trávníků, horských luk a fragmentů acidofilních bučin a na ně vázaných vzácných druhů nalézajících se na vrchu Mědník v Krušných horách a jmenovitě zahrnující přírodní stanoviště: 4030 Evropská suchá vřesoviště, 6520 Horské sečené louky, 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, biotop Acidofilní trávníky mělkých půd a vzácné druhy rostlin a živočichů: hruštička okrouhlostá (*Pyrola rotundifolia*), kociánek dvoudomý (*Antennaria dioica*), lilie cibulkonosná (*Lilium bulbiferum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), prasetník plamatý (*Hypochaeris maculata*), úrazník skalní (*Sagina saginoides*), vratička měsíční (*Botrychium lunaria*), čolek horský (*Triturus alpestris*), netopýroviť (*Vespertilionidae*) a jejich biotopy.

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L5.4 – Acidofilní bučiny (9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>)	10 %	Fragmenty acidofilních bučin s převahou buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>) v jižní části území.
T1.2 – Horské trojštětové louky (6520 Horské sečené louky)	25 %	Travobylinné porosty v mozaice s ostatními biotopy, zejména pak na okrajích a v navazujících plochách kosených luk.
T5.5 - Acidofilní trávníky mělkých půd	20 %	Travobylinné porosty v mozaice s ostatními biotopy se skalními výchozy a výsypkami bez vegetace. Jižní svahy.
T8.2B – Sekundární podhorská a horská vřesoviště bez výskytu jalovce obecného <i>Juniperus communis</i> (4030 Evropská suchá vřesoviště)	20 %	Porosty v mozaice s ostatními biotopy zejména výsypkami bez vegetace, silně zarůstající dřevinami. Severní svahy.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
hruštička okrouhlostá <i>Pyrola rotundifolia</i>	60 kvetoucích jedinců	EN / C1	VJV svah na okraji křovinatého porostu
kociánek dvoudomý <i>Antennaria dioica</i>	několik desítek rostlin	EN / C2	Řídké travnaté porosty a nezapojené okraje disturbovaných ploch na V a Z území.
lilie cibulkonosná <i>Lilium bulbiferum</i>	5 – 10 kvetoucích jedinců	VU / C2	křoviny SV stráně
lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	20 až 30 jedinců	LC / C4a	Velké důlní propadliny na severním a severozápadním svahu se zastíněnými i osluněnými travobylinnými plochami.
prasetník plamatý <i>Hypochaeris maculata</i>	ojediněle (do 5 exemplářů)	VU / C1	Vrcholová partie v okolí kaple

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
úrazník skalní <i>Sagina saginoides</i>	ojediněle (do 15 exemplářů)	VU / C1	lem cesty na severní straně
vraťička měsíční <i>Botrychium lunaria</i>	ojediněle (do 5 exemplářů)	VU / C2	Vegetací nezapojené plochy pod vrcholem na SZ stráni.
čolek horský <i>Triturus alpestris</i>	vyšší desítky jedinců	VU	Kamenité plochy a úkryty pod zemí včetně štol, regionálně významné zimoviště.
netopýroviť <i>Vespertilionidae</i>	nižší stovky jedinců různých druhů	NT - LC	štoly

Poznámka: Stupně ohrožení jsou udávány podle platných Červených seznamů (2017): obratlovci - Chobot & Němec (eds.), cévnaté rostliny – Grulich & Chobot (eds.): LC – málo dotčený, NT – téměř ohrožený, VU – zranitelný, EN – ohrožený druh; Ohrožené rostliny Ústeckého kraje 2019, Ondráček (ed.): C1 – kriticky ohrožené, C2 – silně ohrožené, C4a – méně ohrožené, hodné pozornosti.

Cíl ochrany

Cílem ochrany území je zlepšení stavu chráněných stanovišť a udržení životaschopných populací druhů je reprezentujících, v území formovaném především působením člověka.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.2 – Horské trojštětové louky (6520 Horské sečené louky)	zachování a zlepšení stavu biotopu	- reprezentativní pestré druhové složení - rozloha biotopu 1,8 ha - podíl roztroušených dřevin do 5 – 10 % - bez přítomnosti invazních druhů
T5.5 - Acidofilní trávníky mělkých půd	zachování a zlepšení stavu biotopu s vysokým podílem narušovaných ploch na odvalech, se skalními výchozy a holými ploškami kamenitého substrátu	- reprezentativní pestré druhové složení - rozloha biotopu 1,2 ha - podíl roztroušených dřevin do 5 – 10 % - bez přítomnosti invazních druhů
T8.2B – Sekundární podhorská a horská vřesoviště bez výskytu jalovce obecného <i>Juniperus communis</i> (4030 Evropská suchá vřesoviště)	zachování a zlepšení stavu biotopu s vysokým podílem narušovaných ploch na odvalech, se skalními výchozy a holými ploškami kamenitého substrátu	- reprezentativní pestré druhové složení - rozloha biotopu 1,5 ha - podíl roztroušených dřevin do 20 % - bez přítomnosti invazních druhů
L5.4 – Acidofilní bučiny (9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>)	zachování fragmentu bučin	- rozloha biotopu 0,7 ha

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
hruštička okrouhlolistá <i>Pyrola rotundifolia</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	výskyt více než 50 kvetoucích jedinců alespoň jednou za pět let
kociánek dvoudomý <i>Antennaria dioica</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	každoroční výskyt 5 mikropopulací
lilie cibulkonosná <i>Lilium bulbiferum</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	výskyt více než 5 kvetoucích jedinců alespoň jednou za pět let
lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	trvalý výskyt 20 jedinců
prasečník plamatý <i>Hypochaeris maculata</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	každoroční výskyt druhu
úrazník skalní <i>Sagina saginoides</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	potvrzený výskyt druhu alespoň jednou za pět let
vraťička měsíční <i>Botrychium lunaria</i>	Zachování a zlepšení podmínek pro růst druhu.	potvrzený výskyt druhu alespoň jednou za pět let
čolek horský <i>Triturus alpestris</i>	Zachování podmínek pro zimování druhu.	potvrzený výskyt jednou za deset let
netopýroviť <i>Vespertilionidae</i>	Zachování vhodných podmínek pro výskyt netopýrů.	potvrzený výskyt jednou za pět let, průběžný monitoring prostupnosti vchodů do štol

Základní ochranné podmínky

Zákonná ochrana přírodní památky je dána ustanovením § 36 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), podle kterého jsou zakázány změny nebo poškozování přírodní památky a hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození.

Činnosti vázané na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranném pásmu jsou definovány v § 37 odst. 2 zákona a jsou jimi umísťování, povolování nebo provádění staveb, změna způsobu využití pozemků, terénní úpravy, změny vodního režimu pozemků nebo nakládání s vodami, použití chemických prostředků a změny druhu pozemku.

Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území přírodní památky bylo možno provádět následující činnosti jen po předchozím souhlasu orgánu ochrany přírody:

- měnit druh a způsob využití pozemků;
- povolovat, umísťovat a provádět stavby včetně změn staveb a terénní úpravy;
- zřizovat a ponechávat v území skládky jakýchkoli materiálů, a to i přechodné;
- vytyčovat nové turistické trasy;
- zavádět nové či rozšiřovat stávající intenzivní chovy zvířat, zřizovat myslivecká zařízení (včetně krmelišť, zásypů, slanisk a napajedel), přikrmovat a vnadit zvířata;
- používat chemické přípravky (vyjma použití biocidů k likvidaci invazních a expanzivních druhů při péči o přírodní památku), vápnit a hnojit pozemky;
- vysazovat nebo vysévat rostliny;
- provádět geologický průzkum či jiné geologické práce na povrchu území, těžit erosty;
- provádět práce uvnitř důlních děl přístupných pro živočichy od listopadu do března.

Přehled katastrálních území, parcelních čísel pozemků dotčených záměrem

Přírodní památka zasahuje na katastrální území Měděnec (692549) na pozemkové parcely: 361/1 (část), 368/2 (část), 374, 382/2, 382/3 (část), 382/4, 382/5, 383/1, 383/3, 383/4, 384/1,

384/2, 384/3, 384/4, 384/5, 384/6, 392 (část), 431/6 (část), 440/1, 440/6, 440/7, 440/9, 440/10, 440/11, 440/12 (část), 440/13, 582/3 (část), 582/7, 586 (část), st. 136.

Ochranné pásmo se nevyhlašuje. Je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území, který zahrnuje vždy jen části pozemkových parcel: 361/1, 368/2, 382/3, 392, 398, 431/5, 431/6, 431/7, 440/12, 440/5, 459/1, 466, 580, 582/1, 582/3 a 586.

Předpokládaná výměra zvláště chráněného území

Výměra navrhovaného zvláště chráněného území činí 7,1335 ha. Orientační výměra ochranného pásma zvláště chráněného území činí 6,1021 ha.

Předpokládaná péče o území

Vzhledem k dlouhodobé absenci běžného obhospodařování v území je vhodné jej znovu obnovit, a to optimálně kosením v kombinaci s regulovanou extenzivní pastvou.

Odůvodnění návrhu

Území nebylo v minulosti zvláště chráněným územím. Bylo vyhlášeno Okresním úřadem v Chomutově jako Významný krajinný prvek. Nařízením vlády č. 371/2009 z 3. 11. 2009 se území navrhované PP stalo součástí Evropsky významné lokality Klínovecké Krušnohoří CZ0420528. EVL je aktuálně vymezena nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, v platném znění, s předměty ochrany stanovišti: 4030 - Evropská suchá vřesoviště, 6230* - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně, 6520 - Horské sečené louky, 7110* - Aktivní vrchoviště, 7120 - Degradovaná vrchoviště (ještě schopná přirozené obnovy), 7140 - Přečodová rašeliniště a třasoviště, 91D0* - Rašelinný les a 9410 - Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*).

Z těchto předmětů ochrany se v reprezentativním stavu na území navrhované památky nalézají zejména vřesoviště, smilkové a trojštětové louky, tj. stanoviště 4030, 6230 a 6520.

Název Mědník je užíván historicky ve vztahu k předmětnému území. V tomto ohledu nedojde k duplicitě názvů zvláště chráněných území.

Stanovená kategorie pro dané území odpovídá vymezení jednotlivých kategorií zákonem.

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území nově navržené PP v celém jejich rozsahu. Zejména má za cíl zahrnout předměty ochrany evropsky významné lokality Klínovecké Krušnohoří a regionálně významné fenomény výskytu vzácných druhů.

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 1 a 2 zákona. Cílem je zachování a zlepšení stavu nelesních ekosystémů horských luk a vřesovišť s vysokým podílem narušovaných biotopů na odvalech, se skalními výchozy a holými ploškami kamenitého substrátu. Ochrana těchto stanovišť by měla přispět k zajištění populací vzácných druhů zjištěných v území, jako regionálně významného refugia suchomilné fauny a flóry. Některé z významných rostlin byly zahrnuty mezi jmenovitě uvedené předměty ochrany. Dalším cílem je zachování vhodných podmínek v území pro zimování obojživelníků a celoroční úkrytové možnosti netopýrů. Posledním samostatným cílem je zachování fragmentů porostu buku lesního v dolních partiích území.

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 36 odst. 2 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Mají za cíl usměrňovat klíčové rizikové činnosti, a aby tyto byly blíže a bez pochybností konkrétně určeny.

K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) a b) Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků; jedná se zejména o odvaly, skalní výchozy a jinak zejména v minulosti disturbované plochy, pozměněné historickou těžbou rud v území. Proto změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PP, zejména se jedná o možné zalesňování

lokality, zábory novými stavbami či aktivitami ve spojitosti s turistikou. A proto je navrhováno vázat změny ve využívání území včetně stavebních záměrů na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad c), d) a e) Mikrolokality výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládek i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny. Obdobné platí pro nevhodně umístěné nové turistické trasy zahrnující trasy pro pěší, cyklisty i jízdy na koních apod. a pro myslivecká zařízení včetně volného přikrmování. Volné příkrmy mohou navíc významně změnit úživnost (jedná se o živiny obsažené v krmné směsi a živiny obsažené v trusu zvířat) a konkurenční podmínky ve společenstvech.

ad f) Společenstva a druhy, které jsou předmětem ochrany, jsou vázány na substráty s relativně nízkým obsahem živin (zejména dusíku a fosforu). Tyto druhy pak mají nízkou konkurenceschopnost, ale vyšší toleranci ke stresovým faktorům, kterými jsou například disturbance nebo právě relativně nízký obsah živin v půdě. Hnojením se obsah těchto látek v půdě zvyšuje, což vede k vytlačení druhů ze společenstev a jejich nahrazení konkurenčně zdatnějšími rostlinami s nebezpečím šíření ruderalních a synantropních druhů, včetně druhů invazních. Při aplikaci biocidů pak dochází k přímé likvidaci rostlin a tedy potenciálně i vzácných druhů.

ad g) Území je regionálně významné z hlediska refugia suchomilné fauny a flóry na odvalech se skalními výchozy a holými ploškami kamenitého substrátu. Vysazování rostlin představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného (doprovodného) zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní vzácné druhy flóry a fauny. Rovněž vysazování dřevin vede k potlačení a zániku cenného bezleší.

ad h) Geologické práce i průzkumné mohou díky maloplošným výskytům předmětu ochrany být v současném stavu území se zbytkovými populacemi vzácných druhů významným rizikem.

ad i) Důlní díla jsou využívána zvláště chráněnými druhy obratlovců, jde zejména o netopýry. Ti jsou zejména v období hibernace v zimních měsících citliví na vyrušení s možnými následky úhynu, proto jsou i činnosti v důlních dílech vázány na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody.

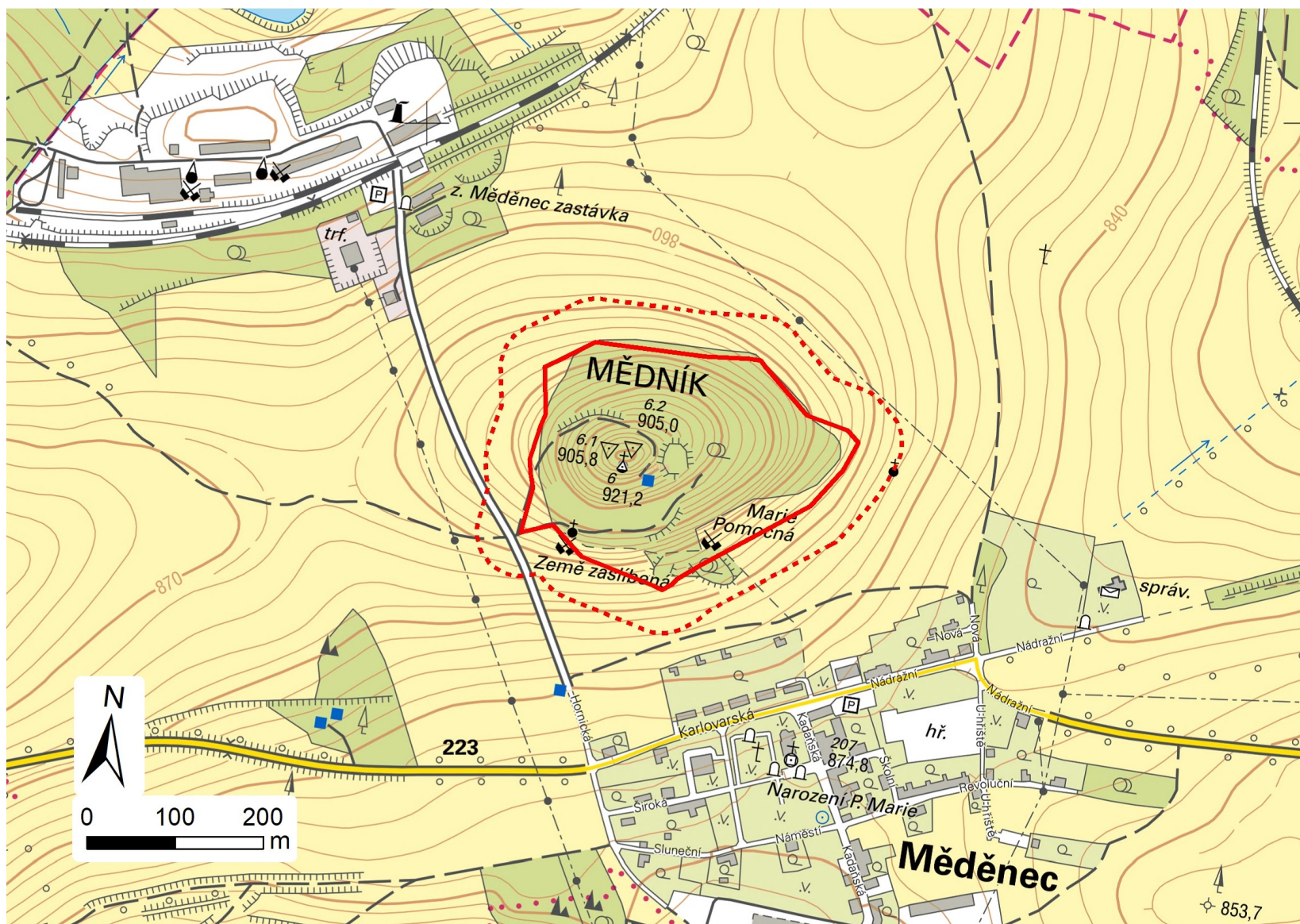
Navržená hranice PP je vedena přednostně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí, při zohlednění výskytu jednotlivých druhů rostlin a živočichů spolu s biotopy, na které jsou vázány. Zároveň je tato hranice zpravidla dobře zřetelná i v terénu.

Dle charakteru území a předmětů ochrany je postačující OP stanovené zákonem. Bližší ochranné podmínky ochranného pásma se nestanovují.

Přílohy:

1. Hranice PP Mědník na podkladě mapy základní
2. Katastrální mapa PP Mědník
3. Hranice území na podkladě leteckého snímku

Příloha 1. - Hranice PP Mědník na podkladě mapy základní

Příloha 3. - Hranice území na podkladě leteckého snímku

